

Deklamovanke.

4. Naš ded.

Sedi pod lipo dedek
in deci resno govori,
kako hodili ropat
so Turki k nam nekdane dni.

Kako srčno borili
so dedi naši se takrat,
da vselej so odbili
sovražni, kruti vsak napad.

A deca deda prosi,
naj hitro, hitro ji pove,
li še kdaj prihrumel bo
srditi Turek v kraje te?

Saj tudi ona rada
enkrat bi skusila se ž njim,
da pokale bi puške,
kadil iz topov bi se dim.

A dedek deci pravi,
da Turka sèm ne bode več,
grozi pa domovini
ostrejši še kot turški meč.

Zató se pridno uči,
kar prostih ur ti nudi dan,
da um se ti razbistri,
da bo značaj ti nezmaján.

In z umom se borila
za domovino láhko boš,
če narod naš slovenski
imel bo umnih, zvestih mož!

Gradiški.

Listje in cvetje

Pisma našim malim.

IV.

Ljubljena mladina!

Počitnice imaš sedaj, ko ti pišem te vrstice. Počitnice! Kako sladke besede za vas, mlade učenjake!

Kako pa jih preživite, da vam bodo kaj koristile?

Najprvo ne smemo pozabiti, da ima počitnice samo pot v šolo, ne pa nauki, ki ste jih prejeli tekom šolskega leta. Po teh naukih se morate tudi v počitnicah ravnati. Opozarjam vas posebno na dolžnosti do Boga: na molitev, na prejemanje sv. zakramentov, na sv. mašo, na izpolnjevanje božjih zapovedi. Izpolnjujte te dolžnosti drage volje, dokler vas Bog ne pokliče na večne počitnice v nebesih!

Doma bo treba pomagati staršem pri delu. Le pomagajte, kolikor premorejo vaše mlade moči. Delo krepí zdravje; delo daje našim udom moč; delo nas pa tudi varuje greha. Svoja dela opravljajte iz ljubezni do ljubega Jezusa, ki se ni sramoval, ko so ga imenovali tesarjevega sinu, in pa iz ljubezni do svojih dobrih staršev — pa si bodele s svojim delom nabrali obilo zasluženja pred Bogom.

Včasih — zlasti ob nedeljah — sezi tudi po knjigi! Vzemi v roke šolske knjige, pa tudi druge smeš vzeti, če ti dovolijo tvoji starši ali predstojniki. Prav je, da rad bereš, da ne pozabiš; pa tudi mnogo lepega se naučiš iz knjige. Tudi pisanja in računstva ne zanemarjaj!

Včasih si smeš privoščiti tudi kako primerno zabavo, a to seveda le z dovoljenjem staršev.

Prav prijetno in veselo bo zate, če te vzamejo starši s seboj, kadar gredo na božjo pot. Koliko lepega se spotom vidi! Na taki poti se lahko naučiš dvoje: ljubiti Boga in ljubiti svoj dom. Ljubil boš dobrega Boga, ki je ustvaril tako lepo zemljo, ki je tako lepe kraje podaril nam v last; spoznal pa boš tudi, da je najlepši kraj, zate tisti, kjer stoji ljubka hišica očetova.

V ljubezni do Boga, do staršev in do domovine preživi čas šolskih počitnic, potem se boš v jeseni zdrav na duhu in na telesu povrnil nazaj v šolske prostore, kjer boš začel iznova zajemati iz studenca učenosti.

K sklepu še enkrat: Prav vesele počitnice ti želi

tvoj prijatelj

Bogumil.

Modrost v pregovorih domačih in tujih.

Črevlje.

Reki: To je črevelj, ki vsakogar žuli. (O splošnih nadlogah, davkih, boleznih itd.)

To je črevelj za mojo nogo. (To mi je všeč. To je kakor nalašč meni umerjeno.)

Črevlje brisati ob koga.

Je že veliko črevljev strgal. (Star je že.)

Vsem po istem kopitu črevlje meriti.

(Če n. pr. zdravnik zapisuje vsem enaka zdravila.)

Drugim krpa črevlje, sam pa bos hodi.

(Drugim pomaga, sebe zanemarja. Druge hoče poboljšati, sam pa je poln napak.)

Zopet je obul svoje stare črevlje.

(Povrnil se je k svojim starim navadam ali razvadam.)

Pozabil je, da je hodil v strganih črevljih. (Noče se spominjati, da je nizkega stanu.)

Tako daleč je prišel, da si s trto veže črevlje.

— Ni v dobrih črevljih.

Ne bo več veliko črevljev strgal.

Noben črevelj mu ni prav. (Siten je; nič mu ni všeč; vse mu je na poti in ga jezi.)

Pojdi s svojimi starimi črevlji! (Badi napreden!)

Delati velike črevlje majhnim nogam. (Z velikim vnosom govoriti o malenkostnih rečeh. Velikanske priprave za neznatne prireditve...)

Sem že tudi nekaj črevljev razstrgal. (Nisem več tako mlad in neizkušen.)

Njegovih črevljev bi ne maral obuti.

Črevljar.

Črevljarji so največkrat bos. — Črevljarji imajo najbolj strgane črevlje. — Nihče ni slabše obut nego črevljar. — Črevljarjeva žena hodi v zakrpanih črevljih. (Tudi v tem

smislu: kdor se preveč briga za druge, zanemari sebe, ne vidi svojih napak.)

Črevljarju se zdi črevelj imenitnejši nego noga.

Črevljar, ostani pri svojem kopitu! (Ne sodi o rečeh, ki jih ne razumeš. Izpolnjuj dolžnosti svojega stanu, za drugo se ne brigaj.)

Črevljar naredi najprej en črevelj, potem začne drugega. (Izvrši popolnoma eno reč, potem se loti druge.)

Naj mrmra črevljar, da le naredi dobre črevlje.

Črevljarja spoznaš, četudi ne sedi na trinogu. (Razne stanove je čestokrat mogoče spoznati na posebnih kretnjah.)

Kakršen črevljar, taki črevlji. (Tako se lahko reče o vsakem stanu, — tudi o poetih.)

Reki: Na črevljarskem vrancu je prijahal. (Peš je prišel.)

Črevljar in krojač ne bosta imela več dela pri njem, pač pa mizar. (Kmalu bo umrl.)

Rešitev rebusa št. 7.

Poletje je nastopilo. (Pol-et-jeje-nastopilo.)

Prav so rešili: Kramar Fr., mizar v Mateni pri Igu; Clemente Avguštin, učenec III. raz. v Kamniku; Slapšak Minka v Boštanj; Brejc Nada v Bohinju; Pustišek Mihael, dav. sluga na Zdolah pri Kozjem.

Odgovor na šaljivo vprašanje št. 7.

Kadar se prično pasji dnevi.

Prav so odgovorili: Kramar Franc, mizar v Mateni pri Igu; Clemente Avguštin, učenec III. raz. v Kamniku; Brejc Nada v Bohinju; Pustišek Mihael, dav. sluga v Zdolah pri Kozjem.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsakega meseca in stane s prilogo vred za vse leto 5*20 K, za pol leta 2*60 K. — Uredništvo in upravnništvo Sv. Petra cesta, št. 78 v Ljubljani.